

תשורה

- אגרות קודש -

להרב חיים מרדכי הכהן פערלאוו
ולקוטי סיפורים לחג הפסח

מזכרת משמחת הנישואין של

דוד הכהן ופיגא שיחיו
פערלאוו

ד' ניסן ה'תשפ"ה

בעזרי"ת.

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנישואי צאצאינו החתן התמים הרב דוד הכהן שי' וב"ג הכלה המהוללה מרת פיגא תחי', ביום רביעי ד' ניסן ה'תשפ"ה.

על יסוד הנהגת כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע בעת החתונה של כ"ק אדמו"ר נשיא דודנו והרבנית הצדקנית נ"ע, הננו בזה לכבד את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק, בתשורה המוסגרת בזה, העתק כו"כ מכתבים (עם הוספות בכתי"ק) מאת הוד כ"ק אדמו"ר נשיא דודנו, אשר כתב לאבי-זקנו של החתן הרה"ג ר' חיים מרדכי הכהן פערלאוו ע"ה, אשר שימש כרב מורה הוראה בכ"מ ברוסיה, ואחרי המלחמה במחנה הפליטים שוועביש-האל, דייטשלאנד. מילאנא, איטליא. ומשנת תשי"ט כזקן הרבנים במעלבארן, אווסטראליא (עד לפטירתו ביוהכ"פ תשל"ח).

בתור הוספה מדפיסים בזה כמה סיפורים הקשורים לחג הפסח – הממשמש ובא – מתוך ספרו "לקוטי סיפורים" שהו"ל ע"פ בקשת כ"ק אדמו"ר.

ויהי רצון שיהי' הבנין בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה בחיים מאושרים בכל, וכי בנין זה יחיש ימהר את בנין ביהמ"ק השלישי הנצחי, ומהרה ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה, ונזכה זעה'ן זיך מיט'ן רבי'ן... והוא יגאלנו.

משפחת אסטער

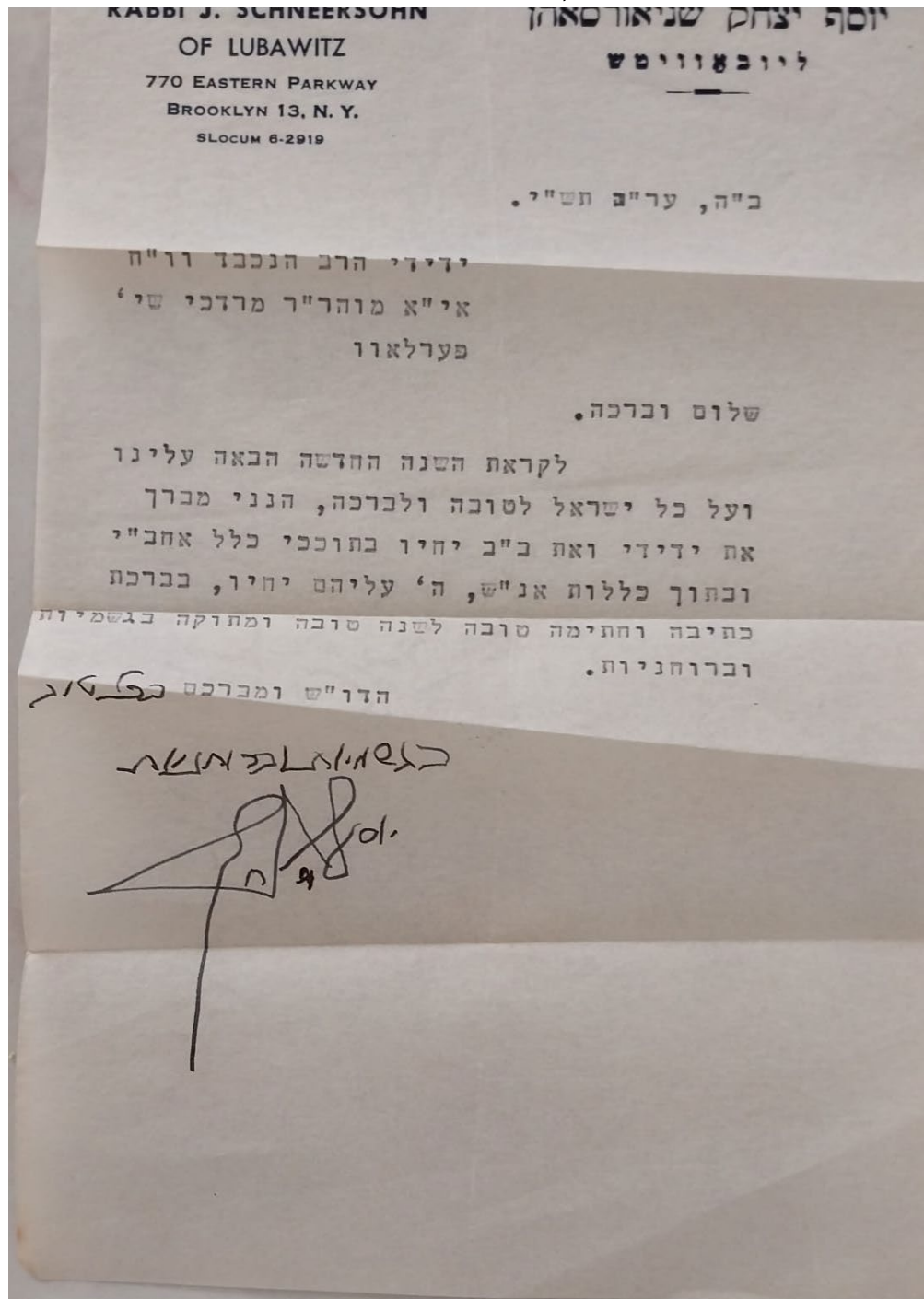
משפחת פערלאוו

יום ההילולא ב' ניסן, ה'תשפ"ה

ברוקלין, נ. י.

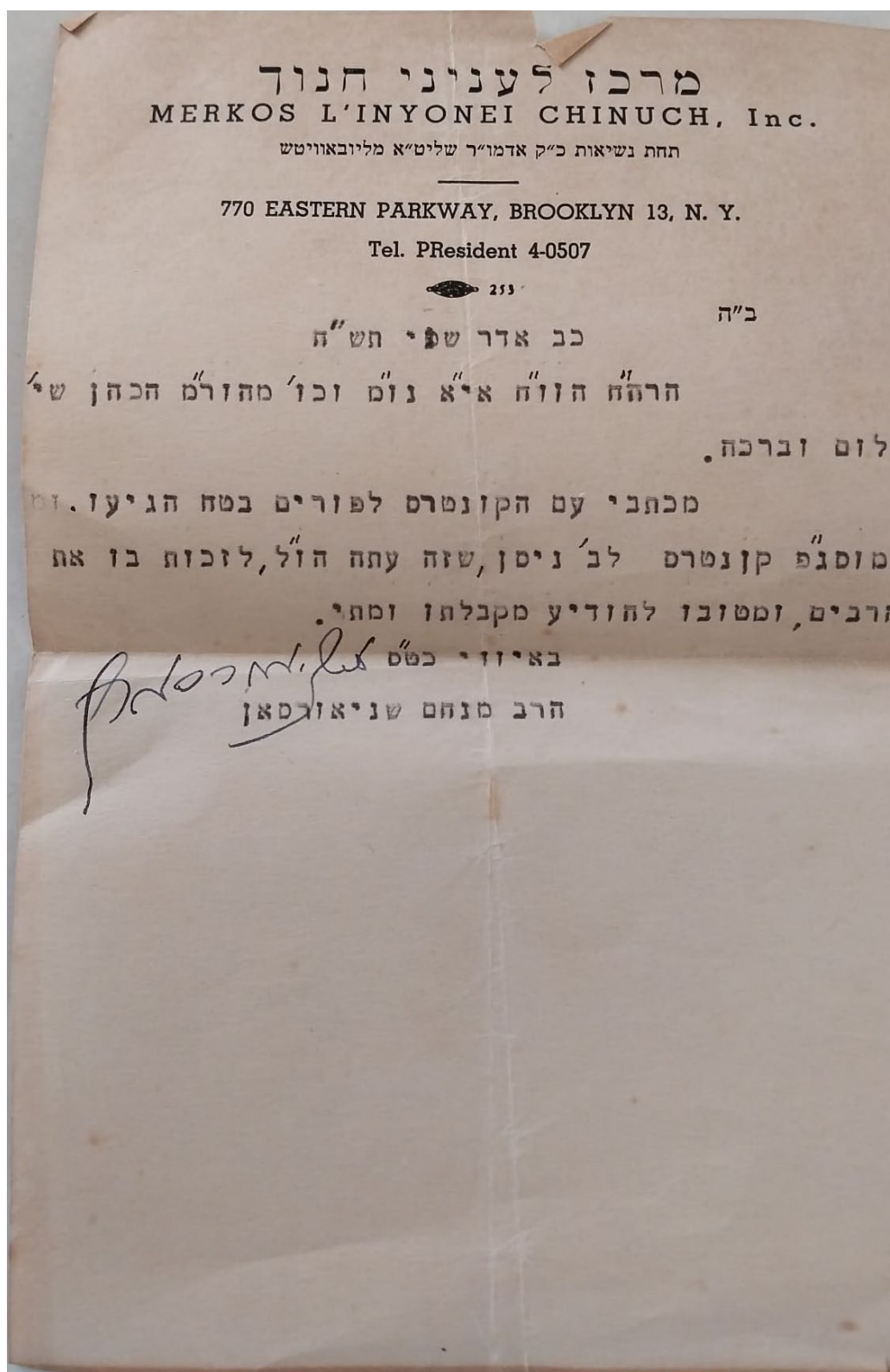
מכתב כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע

לקראת ר"ה תש"י

בכתי"ק: הדו"ש ומברכם בכל טוב בגשמיות וברוחניות /חיי"ק/

כב אדר שני תש"ח

[כל השטרויכלעך הם בכת"ק]

ב"ה

מרכה לעניני חנוך

MERKUS L'NYONEI CHINUCH INC.

CENTRAL OFFICE

770 EASTERN PARKWAY • BROOKLYN 13, N. Y.

•"DMM 1251 748 000

מחבר: משה שנייד
מקום: יפו

END OF CASE

בדפוס "הקונטרס" לוח"ט חת"כ"ל, ובמהלך שנים רבות נחשפה חת"כ"ל.

וְהַיְתָּאֵלֶּיךָ לְעֵלְיָאֵלֶּיךָ עַל כָּל הַיְּמֵי חַיֶּיךָ וְעַל כָּל הַיְּמֵי חַיֶּיךָ וְעַל כָּל הַיְּמֵי חַיֶּיךָ

כִּי הָיוּ לְנוֹ צַדִּיקִים אֲשֶׁר נִסְתָּרוּ בְּעוֹלָם הַבְּשָׂר וְנִסְתָּרוּ בְּעוֹלָם הַמָּוֶה
בְּחֵן חֵן לְפָנֶיךָ לְהַגְדִּיל בְּחַסְדְּךָ עַל יְהוּדֵינוּ מִלְּפָנֶיךָ וְעוֹד

ומוזבוב חורבן לו, כי בלי אין מנוח יצאע איהו יאמר וזא בולע חסד
 וחסד, וזאמר וזא חסד וחסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד
 וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד
 וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד
 וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד וזא חסד

[illegible]

הנה יקרה מה שיהיה חסדך ורחמיך עליהם ואל תשכחם
הנה בזה יתקבל עליהם חסדך ורחמיך ואל תשכחם

מחולל - ל' המעלה

ויהי ערב ויהי בקרם ויהי חשך ויהי אור ויהי יום ראשון.

[illegible]

Abm. Ex

6

יד"ד אייר, תש"י

Tel. PResident 4-0507

"KEHOT"
Publication Society

770 EASTERN PARKWAY
BROOKLYN, N. Y.

ב"ח

הוצאת ספרים

"קהת"

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין, נ. י.

ב"ח, יו"ד אייר, תש"י

ברכה וזרה"ח הו"ח אי"א נו"מ וכו' מהור"ש ש"י רפ"ה
שלום וברכה:

מוסג"ם החוברת שהו"ל זה עתה ונא לזכות בה אח הרבים באופן המתאים.

ידוע דהשפעה הבאה מן המשפיע למקבל שחליחה הולדה צריכה לירר ממדיגה למדיגה ולהשתנות עד שיחלחלה ממנה הולדה - גידולין שבכחם לעשות אח"כ גידולי גידולין וכו'.

וצריך שיעבור דרך כל הט' כחות הנפש כמו שבגטמ' וז' צריך ע"ז שהי' חשע מדריגות - בזמן הזה חשעה חדשים ולעיתים לבוא שחלר אשה בכל יום - חשע שעות - כך כחב רבנו הזקן. הועתק ונחבאר בפי' המלות להצמח צדק בסוף יהי כבוד.

וז"ל הצמח צדק שם: ולע"ד אפ"ל כי זה צריך עיכוב ט' חדשים מפני שבי"ע הם יש ואינו ערוך לאצי"ע כ' כדי שיומטך בבריאה צריך להחזק חללה בט' ראצילות כו' טאל"כ יכול בירידתו למטה כו' מחמת שיש שם קליפות, ודוגמת שבה"כ, רק ע"י שנחזק במ' מקור דבי"ע יתקיים כו' אבל לע"ל שיורכו העולמות ויהי' השם נקרא כמו שנחבא א' צעבור כ"כ... ויהי' די בט' שעות כו'. עכ"ל בהנוגע לענייננו.

אבל אף שהלידה בפועל ובגלוי היא לאחר ט"ח הנה ארז"ל שהעובר ניכר לשליש ימי' (ע"ן יבמות לה"א, לו"א, מב"א, ואילך, סנהדרין סט"א, נדה ח"ב, ירושלמי יבמות ונדה שם, ב"ר לויטב לה"כ, מפרשי החומש שם, טו"ח נו"ב מהר"ח אה"ע סי"ט, ואכ"מ), ונפסק הדין שעל כל פנים לא יאחר מחשעים יום (טו"ע אה"ע סי"ג, ס"א) שהם ימי הבחנה.

בעוד יומיים נגמרים ימי הבחנה מיום הסחלקות כ"ק מו"ח ארמו"ר חכ"מ. איני יודע אם צריך לעשות החזרות להכלית זו, ובטח אין כל המקומות שזים בזה, אבל הצד השווה שבכל המקומות ושבכל אחד ואחד, שצריך לעשות חשבון צדק בנפשו להחבונן, אשר חי רוחו אשר שבק לנו, וצ"ל גדל והולך גידולי גידולין.

הנה אפשר אשר נישן באופן כזה שאין צריך שיהי' זמן כל כך אפילו להלירח בפועל, ועל אחת כמה וכמה להבחנה, אבל, בכל אופן מספיק צדי"ק יום, להבחנה על כל פנים. ולירע אינש בנפשי' הסך הכל מחשבון צדק זה.

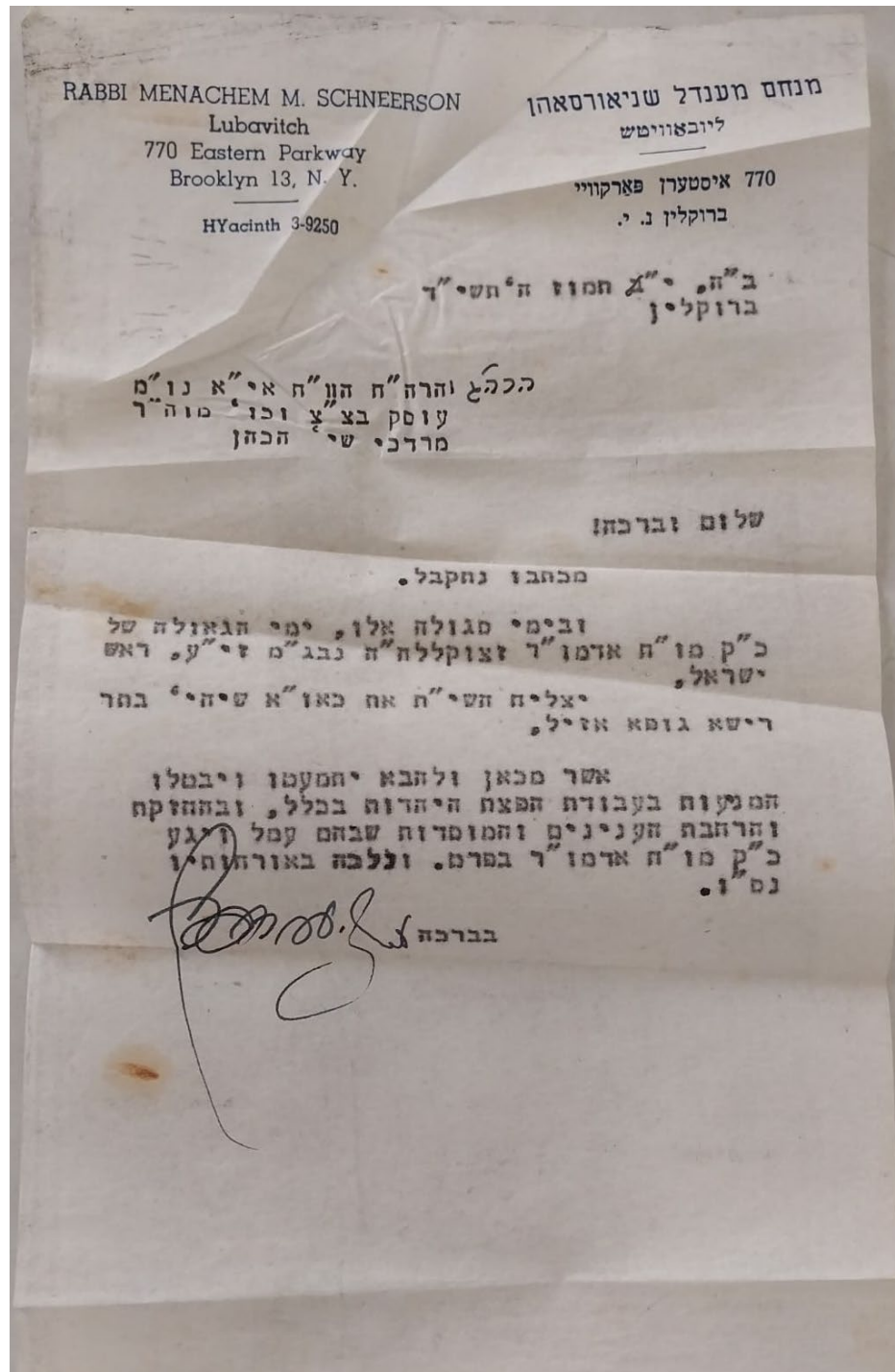
ומרובה מדה טובה, ועל פי מה שאמר כ"ק מו"ח ארמו"ר חכ"מ ברמז ענין פסח ט"ז (הועתק בהיום יום): פסח ט"ז ענינו איז - עם איז נישא קיין "סאר-פאלען" מען קען אלעמאל פאריכטען אפילו מי שיהי' טמא, מי שיהי' בדרך רחוקה, און אפילו "לכם", אז דאס איז געווען ברצונו, טונדעסטוועגען קען מען מחקן זיין.

המאחל כל טוב ושלום
הרב מנחם שניאורסאהן

הרב מנחם שניאורסאהן
הרב מנחם שניאורסאהן

בכתי"ק: הרה"ג... מהר"מ ש"י הכהן נא להודיעני אמינית מצב הבריאות של הו"ח אי"א וכו' מהורש"ז ש"י דוכמאן.
ות"ח מראש. המאחל כל טוב ופוי"ש כהדו"ש/חי"ק/

י' תמוז ה'תשי"ד

בכתי"ק: י"ג תמוז | הרה"ג והרה"ח | בברכה / חיי"ק/

כ' כסלו תשט"ז

פערלאוו - סגלאנא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ.י.

בי"ה. כ' כסלו תשט"ז
ברוקלין

הרה"ג והרה"ח אי"א כו"ט עוסק בצ"צ
סוה' סרדכי שי' הכהן

שלום וברכה!

בפעם על סכתבו מייב כסלו והקודם לו.

לפלא שהענין דתיית אינו מתפתח-בה בשעה שדרישת השעה היא ביותר
וביותר. וכנראה שגם תושבי סילאן סרגישים זה, עכ"פ כן הי' שסע סדברי סר
ציפעל שי' כשביקרני סה.

ס"י אודות התעמולה סל סר פציפיציזם, הרי כיון שקרא בסם
אנשים במקומות שונים על קה"ק תהי' האחריות לעניני יהדות במקום, הרי יס
כבר אחיזה לזרם ולעוררם ~~לשעשע~~ בפועל, וצריך הי' לעורר את סר פציפיצי
על אודות זה, שכיון שהתחיל כסצוה זו אסרים לו להסשין, ובודאי ההוצאות
שכתיבת סכתבים וכיו"ב קטנות הן, ואם ימצא לנכון, הנה גם אני אשתתף בלי"כ
בהוצאות אלו, אבל בחלקן כסובן.

בס"י אודות כשה הקפוא, הנה סעולם איני רוצה להשתתף בענין זה
באיזה אופן, כיון שההיתרים בזה סם לא לדברי הכל, חלק סהסתירים-הם רק בדיעבד
ובעת רעבון, חלק סהסתירים הוא כתנאים סטוייסיים, שלא תמיד סקייסיים אותם,
וכיון שאיני יודע התנאים על אתר באה"ק ת"ו, עתה, ואין בידי לבררם אל נכון,
לכן איני יכול להתערב בכל זה.

בודאי ידוע לו שהיתה אסיפה בסילאן סבי"כ עיירות קטניות שונות
והשתתפו בה ג"כ סאה"ק ת"ו, וכדאי הי' להודע בטרסיות האפשריות, סהנדבר באסיפה
זו, ובודאי נפגשו הנ"ל עם חברי הקהלה בסילאן, לכסדוסה נפגשו ג"כ עם מי סהא"ק
ציפעל שי'.

סוסגיפ סה שהו"ל לי"א כסלו, ובסח יזכה בסוכנ"ל את הרבים וזכות
הרבים תלוי בו.

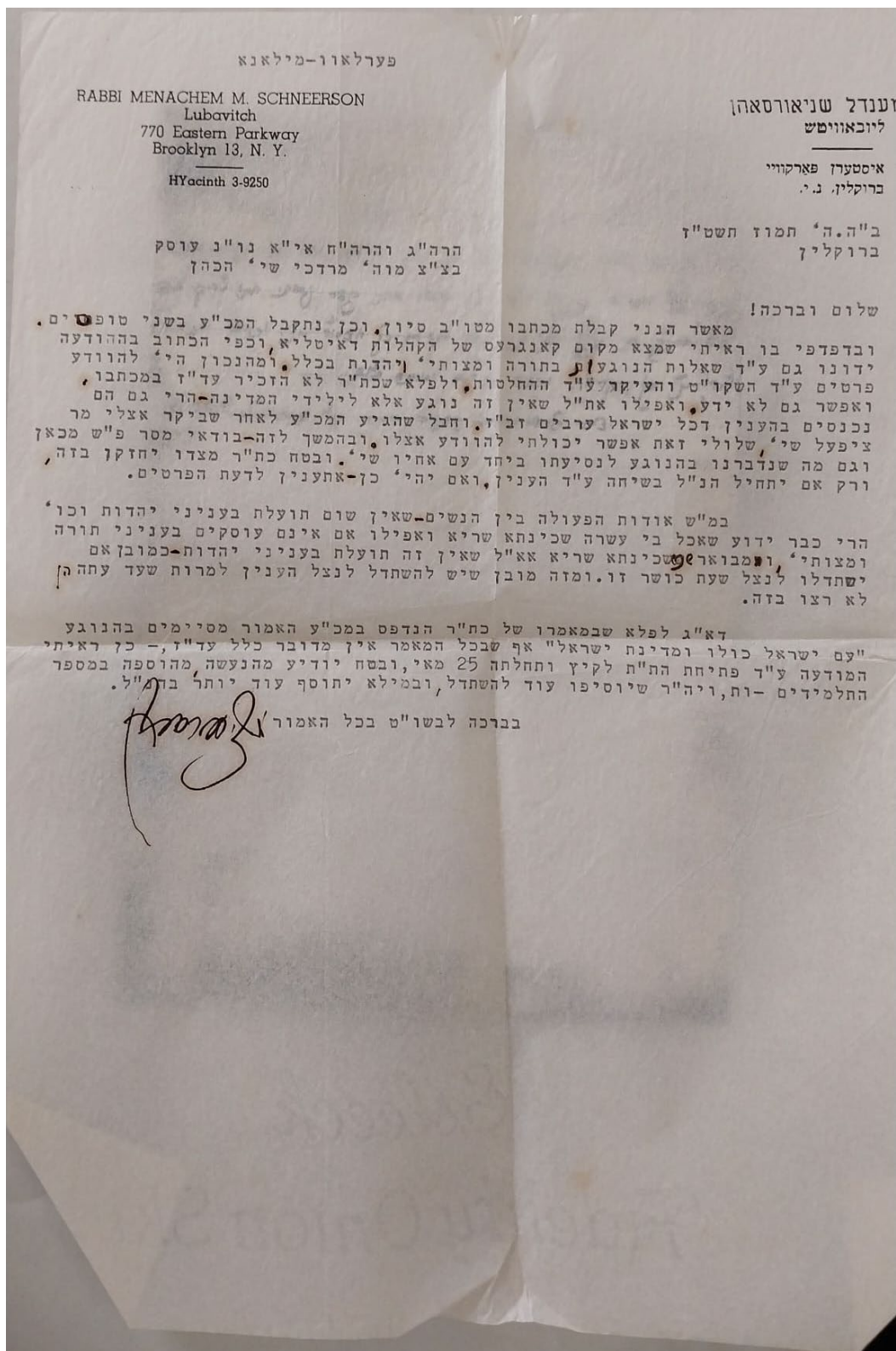

בסח יכתבו בפרסיות איך ניצלו
ימי יו"ד יט' כסלו ונר ה' דחנוכה.
וח"ה.

בכתי"ק: מר פציפיצי שי' [ראה אודותו גם לקמן מכ' ט"ז אד"ר תשי"ז] | שקראו | ע"ד (מהנעשה) [שיעשו] בפועל |
בחלקה | במדינות | האפשריות | שוכמדומה | בברכה / חיי"ק/

מה שהו"ל לייט כסלו:

ה' תמוז תשט"ז

בכתי"ק: [רוב הפיסוק] טופסיסים | הנוגעים | ויהדות | ומבואר ששכשכינתא שריא | שעד עתה הן לא רצו | /חיי"ק/
מר ציפעל . . נסיעתו ביחד עם אחיו שי' : כנראה שייך לנסיעתם למדינה ההיא. ראה מכי כח' ניסן שי"ז (תשורה פערלאו
רי"ח שבט תשפ"ה ע' 23)

ט"ז אד"ר תשי"ז

פרלוב-מילאן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מונחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ.י.

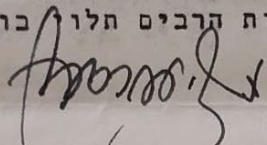
ב"ה.ט"ז אד"ר תשי"ז
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נו"נ עוסק
בצ"צ מוה' מרדכי שי' הכהן

שלום וברכה!

לאחרי הפסק הכי ארוך נחקבל מכתבו
מס' אד"ר עם הפ"נ המוסגרים בו, שיקראו בעת רצון
על הציון הק' של כ"ק מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה
נבג"מ זי"ע, ובסח קבל בינתיים גם פ"ש ממר ציפעל שי'
שביקר כאן.

מוסג"פ מה שהו"ל לאחרונה ובסח יזכה
בתוכנו גם את הרבים וזכות הרבים תלו בו.

בברכה

במש"כ ע"ד א' מאה"ק ח"ו שביקש לשלוח לו שתילים
מאחרונים דקאלאבריא בלתי מורכבים, והח"נ שי'
אלבום מעכב ע"ז. - זוהי צריכה שאלת רב באם יש
מקום לעיכובו של הנ"ל. ובאם הפסק שאין מקום לזה,
אז, אדרבה, יש להשתדל בשילוח שתילים כהנ"ל.
כמובן, ע"י הקדמת הקו"ד מאנ"ש באה"ק באם המבקש
בר סמכא ואיש ישר הוא וכיו"ב.

לפלא שאין מתקבלים המכ"ע של קהלות איטליא.
וכנראה שגם לא הדפים שם דבר לאחרונה. וחבל מאד,
וגם פלא. ההדפים מר פאציפיציט'אט ספרו? מהנכון
(ועוד יוסף מנכון לחוד) לחפש למצוא ולחדש הקשרים
עם ישראל נוי', ולחזקו ולעודדו בתומ"צ.

לעיכובו | הפסק | מר פאציפיצי שי' | ועוד יוצת | ישראל נוי שי', | חיי"ק/

כה' סיון תשי"ח

פערלאך-מי לאנדא

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
H'acanth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כה' סיון תשי"ח
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח אי"א נוי"נ עוסק
בצ"צ מוה' מרדכי שי' הכהן

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת סכתו מכ' סיון, בו כותב שיש לו עגמ"נ
וכו' שהחילו להטות לצרה שני,

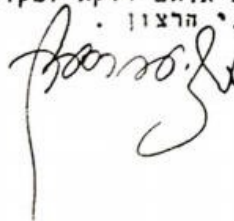
ובדאי לסוחר לעוררו שבדברי נועם ופעם אחר פעם מבלי
להרפות, בטח יש לשנות דעתם לצד שהיו מאז, ובפרט שזכות אבותם מסייעתם.
וכשיזכירו להם צור מחצבתם בודאי גם זה יועיל.

האח"ש'י' כאן כבר ביקר אצלי, אבל לא הזכיר כל הנ"ל.
וחבל שסכתו הגיע לידי לאחר ביקורו של הנ"ל.

המכ"ע דפסח נחקבל מכבר, וכמדומה שכבר נחאשר.

חקותי שהח"ח אי"א נוי"נ שלמה יוסף שי' מסר פ"ש מכאן.
ויהי רצון שתכתיב יבשרו כל בניי איש לרעהו אך טוב בטוב הנראה
והנגלה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בודאי בעוד מועד מתכוננים לחג הגאולה יב' ויג' חסון,
ולניצולו בהנוגע לכל עניני יהדות וחסידות עליהם מסר נפשו בעל
השטח, ובפרט-באותו מקום שרק אחד ושנים למצאים שם, שהרי אף דבר
ברור שזוהי כוחה השגחה העליונה שהביאה אותם דוקא למקום פלוני,
ודלא כשאר אנ"ש, ואין לך דבר העומד בפני הרצון.

בברכה לבשוים

[כנראה אודות האחים ציפעל]

בכתי"ק: האח שי' | מאנ"ש | אהאז | בברכה לבשו"ט / חיי"ק/

כ"ט כסלו תשי"ט

ע"ד ביאתם לאויסטרעליע

פערלאוו-פעלבורן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאוויטש

770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ט כסלו תשי"ט
ברוקלין

הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א
נו"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה
מרדכי שי' הכהן

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו פיום השלישי, שמחרתו
של יום הבהיר י"ט כסלו, וכן המברק שקדמו,
מבש"ט מביאתם שלום לאויסטרעליע, וכן ר"פ
מהתועדות דיו"ד-י"ט כסלו.

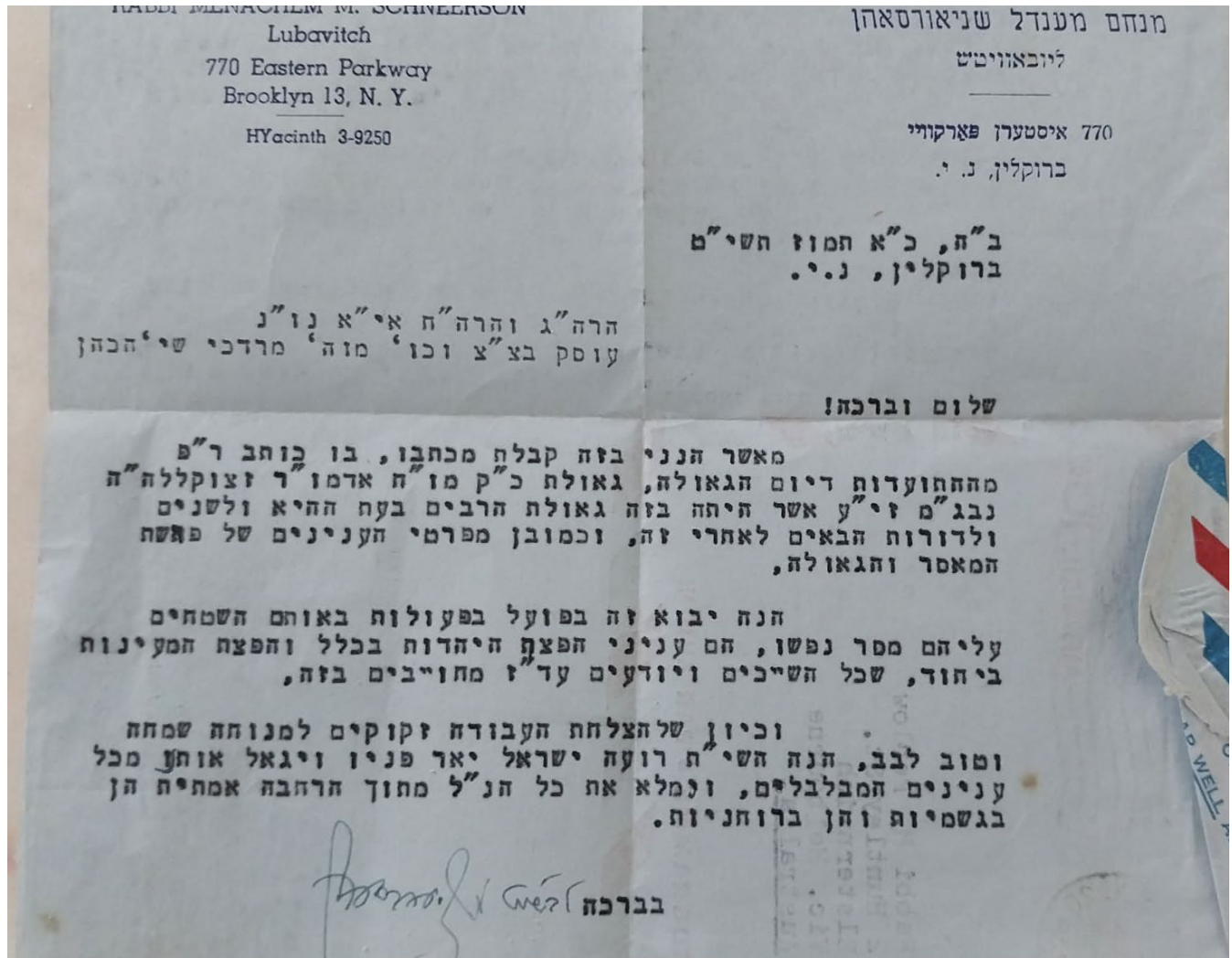
ויה"ר שכיון שהיתה ההתחלה מתוך התועדות
חסידותיות, וידוע אשר פתקא מן שמיא נחית-אז וואס
א חסידות' שען פארבריינגען קען אויפטאן קען אפילו
מלאך מיכאל נישט אויפטאן, יהי' כן בכל עניני כח"ר
וב"ב שיחיו בגשמיות וברוחניות.

ואחכה ממנו לבשו"ט באופן שמוסיף והולך בכל
הענינים הפרטים וענינים הכללים, אשר הא בהא חליא,
כמובן וגם פשוט.
הפ"נ עמר לעזר' מנחם

ברכה לבשו"ט

בכתי"ק: כ"הט כסלו | א חסידות'שער פארבריינגען | הפ"נ עמר נכדו שי' נתקבל. בברכה לבשו"ט /חי"ק/

כ"א תמוז תשי"ט

בכתי"ק: ויגאל אותנו | בברכה לבשו"ט / חיי"ק/

ימי הסליחות, ה'תשי"ט

פערלאוו-מעלבורן

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.
HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, ימי הסליחות, ה'תשי"ט
ברוקלין, נ. י.

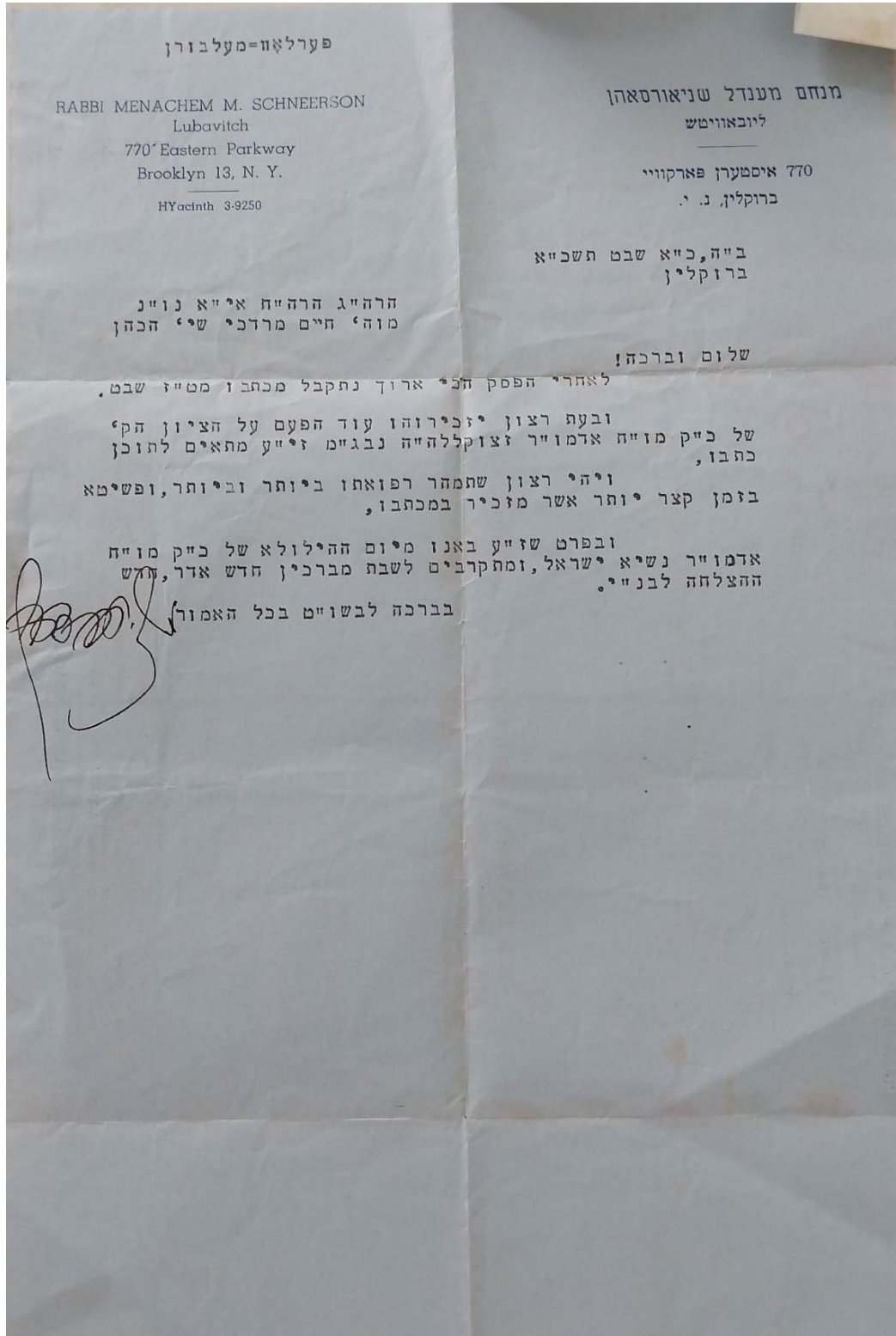
הרה"ג הרה"ח הו"ח אי"א
נו"נ עוסק בצ"צ כו' מו"ה
מרדכי שי' הכהן

שלום וברכה

ולקראת השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה ולברכה, הנני בזה להביע ברכתי
לו ולפל אשר לו, ברכת כתיבה וחתימה טובה
לשנה טובה ומתוקה בגשמיות וברוחניות.

בברכה (אמא) וצדיק (אבא)
[Signature]

כ"א שבט תשכ"א

שתמהר רפואתו: לאחרי שהוכה בתאונת דרכים, ראה בארוכה קוני שני מכתבים (תשורה פערלאוו כי חשוך ה'תשפ"ה).

הוספה

כמה סיפורים השייכים לחג הפסח מתוך ס' לקוטי סיפורים מהרה"ג וכו' רח"מ הכהן פערלאוו

כפי שיראה המעיין, זכה הרב פערלאוו ללמוד בליובאוויטש באותן השנים שהתחילו הת' לעשות חגה"פ בישיבה, ואי' מעורב בכו"כ ענינים, ושמע כמה מנהגים בכלי ראשון מרבותינו נשיאינו (לדוגמא: בישול ביצים, צוקער, ואף זכה להכין החרוסת יחד עם הרבנית רבקה ע"ה)

לקוטי ספורים

קלד

עא

פעם בשעת עריכת הסדר בחגה"פ אצל כ"ק הרבי הצ"צ זצ"ל בשעה שעשו „יחץ" אחד מהמסובים שהי' שם שבר את המצה האמצעית ואח"כ מדד איזה מהשני חצאין היא הגדולה כדי להניחה בשביל אפיקומן וראה זה הרבי הצ"צ ז"ל ואמר אגדול אז מען דארף עם מעסטען איז אקטן גרעסער פאר עם. מובא בשיחות.

כא

כ"ק הרבי אדמו"ר מוהרש"ב זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ועכי"א אמר לכ"ק הרבי הבן זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ועכי"א שאמרו לו לפתוח הדלת בחגה"פ בשעת הסדר בשביל אלי' הנביא, ואמר לו האב שכל און טראכט ניט ווגען גשמיות. שמעתי מהרה"ח ר' איסר נ"י קליווהאנט. (וניכר מהענין שזה הי' עדיין בבחרותו או שמא אף בקטנותו שאח"כ לא הי' צריך לומר לו זה. הערת הכותב). ^{הצ"ח}

כד

ידוע שכ"ק הרבי זצ"ל בכל פעם הי' הולך בשביל להביא מים שלנו בשביל המצה שמורה שיאפו בערב חגה"פ, ועפ"י רוב בליובא-וויטש כמו בעיירה קטנה הי' אז זמן של רפש וטיט עד בלי די וגם כן שהי' אז זמן של הפשרת שלגים, מים שלנו היו לוקחים מהנהר אף כי הי' לא רחוק מהחצר מ"מ ההליכה שמה היתה קשה ובהנהר גופא הי' מזדמן ג"כ שהי' עוד מקומות שהי' קרח באופן שהי' איזה קושי אם מעט ואם הרבה כפי השנה, ופעם הי' כ"ק הרבי זצ"ל חלוש אז ולא הי' יוצא החוצה, ואמרו מי (מסתמא מאנשי הבית לא שמעתי ברור או שמא שמעתי ושכחתי) לאמו הרבנית רבקה ז"ל שהיא תאמר לו שלא ילך בעצמו בזאת השנה בשביל מים שלנו, אמנם היא הלא היתה דעתנית גדולה כידוע והשיבה שבענינים הרוחניים שלו היא אינה יכולה להתערב ולא אמרה לו שום דבר.

לב

עד שנת תרס"ו היו מסדרים את בחורי הישיבה בחגה"פ על אכסניא בהעיר, ומשנת רס"ו ואילך התחילו לסדר חגה"פ כולם כאחד בהישיבה, וכולם היו בהישיבה אפי' כאלו שבכל השנה היו יושבים על חשבון עצמם שהיו בני עשירים וגם מהחדרים התלמידים הקטנים שגם הם בכל השנה לא היו אוכלים בבית האוכל של הישיבה את כולם סידרו שיאכלו כאחד בהישיבה ושלחו שליח מיוחד לוויטעבסק והביאו כלי בישול גדולים כמה שהי' צריך וגם כלי אוכל קערות כפות סכינים ומזלגות כוסות וכו' והי' כמו חנות גדולה שאם הי' לוקחים כל הכלים הנמצאים בכל החנויות בליובאוויטש לא הי' מספיק. (עיקר המסדר הי' כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ זצ"ל שהוא הי' המנהל של הישיבה ואופן סידורו בכל דבר שלקח וג"כ בזה בפרט הי' ממש פלא). ולא הי' חדר גדול שיחזיק את כולם וג"כ שישבו מרווחים ויוכלו לשמוח בשמחת יו"ט כ"א הזאל הגדול שבו הי' לומדים כל השנה, בליל ראשון דחגה"פ לאחר תפ"ע נכנס כ"ק הרבי זצ"ל עם

כ"ק בנו הרבי זצ"ל לראות איך מסודר ומוכן (שהי' כולו מסודר ומוכן מבעוד יום ע"י בחורים שהיו ממונים ע"ז) ואמרו שכ"ק הרבי זצ"ל אמר שהוא תענוג רוחני (אני לא שמעתי מפיו הק' אבל אמרו כולם שאמר כך) (באמת הי' זה תענוג לראות שכולו הי' חדש נקי ומבהיק וג"כ הזאל בעצמו תיקנו וניקו כמו שראוי לחגה"פ) באחרון דחגה"פ (אינני זוכר כעת באיזה אופן נעשה זה ומי המציא זה אבל אני חושב שמסתמא המציא זה כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ זצ"ל ואמר זה בלחישה להבחורים הממונים שיבקשו מכ"ק הרבי זצ"ל ע"ד) שישעוד בזאל הגדול כאחד עם תלמידי הישיבה, כ"ק הרבי זצ"ל תיכף חסכים לזה, ואז היו בליובאוויטש כל החורף האחים של כ"ק הרבי זצ"ל הבכור הרז"א ז"ל והצעיר הרמ"מ ז"ל וממילא גם הם באו ועוד איזה אורחים שבאו על ימים אחרונים דחגה"פ וג"כ המשפיעים והמשגיחים כולם באו וסידרו בשביל כולם כמובן שולחן מיוחד, אח"כ בתוך הסעודה אמר הרבי זצ"ל הלא צריך ליתן להעולם ארבע כוסות (וכמובן תיכף מילאו את פקודתו) ואח"כ אמר הרבי זצ"ל מאמר וגם דיבר הרבה ענינים מעניין אחרון דחגה"פ ונמשכה הסעודה עד מאוחר בלילה, אשרי עין ראתה כל אלה הלא למשמע אוזן וכו' וב"ה שהמעין נמשך והולך ומתגבר עד כי יבא שלה בב"א.

לג

עוד הפעם באחרון דחגה"פ הזמינו את כ"ק הרבי זצ"ל לבוא בזאל הגדול לסעודת אחרון דחגה"פ והסכים ע"ז ובא ממילא באו גם האורחים והמשפיעים וכו' כנ"ל ונזדמן פעם שלישי שעוד הזמינו אותו ואמר הרבי זצ"ל הלא זהו פעם ג' ויהי' חזקה ובתוך הבחורים המזמינים הי' הרה"ג וכו' ר' אברהם אלי' ז"ל פלאטקין מראגאצאוו ואמר הא דעת רבי בתרי זמני הוי חזקה (וא"כ כבר הוי חזקה) הרבי זצ"ל שחק מעט ואמר, טוב. (היינו שהוא מסכים שיבוא) ועוה"פ באו וכו'. (ולי הכותב השורות האלו הי' נראה לומר לו הייתי שם

שהלא בעניני נפשות הלכה הוא כרבי דבתרי זמני הוי חזקה וזה ג"כ ענין השייך להנפש וכו' וד"ל).

לד

בפסח הראשון בשנת רס"ו בשעת הסעודה בזאל הגדול נזדמן לדבר על י"ש של פסח שהי' בקבלה מכ"ק אדמו"ר הצ"צ זצ"ל להחמיר בזה שלא להשתמש כלל בפסח וכן הי' שלא השתמשו כלל ואמר כ"ק הרבי זצ"ל שנזדמן אז דער טאטע האט געניצט באחרון דחגה"פ י"ש של פסח נאך האלבען טאג. שמעתי אח"כ מהרש"ג ז"ל שהי' ג"כ מהמסובים על השולחן.

לה

חסיד א' מעיר קאראפ הביא באיזה פעם משקה י"ש קודם חגה"פ לכ"ק אדמו"ר הצ"צ זצ"ל ואמר לו הצ"צ זצ"ל הלא אין אנחנו משתמשים י"ש בפסח, ואמר לו החסיד רבי אני תיקנתי זה בעצמי מתפוחי אדמה ולא שייך בזה שום חשש ומ"מ לא קיבל ממנו.

לו

שמעתי בליובאוויטש שאמר שהג' ר' עקיבא איגר ז"ל אוסר זה מטעם הכמוס, אם הי' אומר בזה איזה טעם עפ"י תורה היינו יכולים לעיין בדבריו בזה"ל שמעתי וואלטען מיר קענען אריבער גיין אבל כיון שאוסר מטעם הכמוס ואינו אומר טעם גלוי קענען מיר ניט אריבער גיין. כך שמעתי בליובאוויטש, (ועי' בשו"ת כ"ק אדמו"ר הצ"צ זצ"ל חלק או"ח סי' נ"א לענין עשיית י"ש בפסח שהוא מצריך דוקא טרובען חדשים או דעבדינהו כעין חדתי וכו' וגם אשתקד נשלח תשו' לכל המדינות מהגאון ר' עקיבא איגר נ"י שהחמיר מאד וצווח ככרוכי' להזהר בעשיית י"ש בפסח וכו' עי"ש, ועי' עוד בשער

המילואים סי' ו' ואומר שם שלא יעשו עוד יי"ש לפסח כ"א בכלים חדשים לגמרי ולא ע"י הגעלה ח"ו וכו' וידע מעל' אשר אשתקד נשלח תשו' מהגאון רעק"א נ"י שהחמיר מאד להזהר בעשיית יי"ש לפסח וכו' ואח"כ שם בסוף התשו' אומר שורת הדין פוק חזי כמה החמירו גאוני וחכמי הדור ה"ה הגאון המנוח ג' עקיבא איגר ז"ל וב"ד ושאר רבנים הגדולים ומשום חומר איסור חמץ בפסח גדרו גדר בענין הי"ש לפסח אפי' במקום שאינו אלא משום חששא וגזירה בעלמא וכ"ש וככל פרשת האמור. עכלה"ק שם לענינינו ואף כי שם לא מוזכר טעם הכמוס אפשר שהי' זה ידוע להם בע"פ ועכ"פ נראה שהגרעק"א ז"ל החמיר מאד בענין יי"ש לפסח כנ"ל).

לז

אף כי כן הי' המנהג בליובאוויטש שלא השתמשו בפסח כלל שום יי"ש, מ"מ ידוע לי הכותב שורות האלו ברור שלא הי' נזהרים בהנאה ממנו והי' משתמשים בו בשביל להדליק, וכך הי' המעשה בליובאוויטש בשנים האחרונות הי' משתמשים בשביל להאיר מיני לאמפין שהי' נקראים בשם גאז באלייכטונג (עלקערטריא לא הי' שם כלל) ואופן הדלקתם של הלאמפון הנ"ל הי' שמתחילה הי' מדליקים אותם ע"י ספירט חזק 90/00 או 96/00 ובכל השנה הי' נמכר בשביל להדליק ספירט חזק מיוחד שלא היו ראוי לשת' ניקרא בל' רוסיא דיענאטוראוואן. ספירט (הפי' הוא שהי' מערבים בו איזה מין רעל אף כי שלא הי' בו סכ"נ ממש מ"מ לא הי' באפשר לשתותו) ומובן שהי' זה הספירט עשוי מחטים והי' חמץ גמור ובשביל פסח לקחו ספירט של פסח, והי' השמש המדליק את הלאמפון בכל פעם מצטער שלא יש לו רשות לטעום וכו'.

לח

כ"ק הרבי זצ"ל לא הי' משתמש במצה בלתי שמורה משעת קצירה
 כ"א משעת טחינה, אף באחרון דחגה"פ וכך שמעתי שפעם באסרו
 חג דחגה"פ אמר בבדיחותא הלא כעת הוא אחר חגה"פ ויכולים
 להגיש מצה, ופעם שאלו ממנו שהלא כ"ק אביו אדמו"ר מהר"ש
 זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע ועכי"א הי' משתמש באחרון דחגה"פ בסתם
 מצה שמורה משעת טחינה והשיב (בזה"ל שמעתי) גיט מיר דעם
 טאטענס מצה וועל איך אויך נוצען (או שאמר עסען אינני זוכר בדיוק
 היאך שמעתי) (והפי' הוא בזה פשוט מאד שאז הי' בטוחים בודאי
 שהוא מצה ולא יש בה שום חשש ח"ו כ"א שהי' חסר ההידור שאינה
 שמורה משעת קצירה ובזה הוא שלא החמיר אביו זצ"ל אבל המצה
 שהתחילו להשתמש אח"כ חוץ מה שחסר ההידור הנ"ל יש בהם כמה
 חששות ומשו"ז הוא נמנע מזה לגמרי) (בזמן האחרון התחילו לטחון
 לפעמים הי' חשש שלוחתים החטים ואכ"מ להאריך, הערת הכותב).

לט

וכעין זה שמעתי מהמשפיע הרש"ג ז"ל בשם הרה"ג והרה"ח ר'
 אברהם ז"ל רב בזעמבין שאמר (בזה"ל שמעתי) אמאל איז געווען
 שמורה אהידור (הפי' הוא שמורה משעת קצירה) היינט איז שמורה
 אחוב, והפי' בזה הוא ג"כ פשוט כנ"ל שאז במצה שמורה משעת טחינה
 הי' חסר רק ההידור שאינה שמורה משעת קצירה אבל הי' בטוחים
 שהיא מצה עכ"פ אבל כעת אינם בטוחים בזה (וכנ"ל) ולכן הוא חוב.

מ

כ"ק הרבי זצ"ל הי' משתמש באחרון דחגה"פ במצה שרוי' אבל
 בהמצה שמורה שלו שהי' משתמש בה כל ימי חגה"פ.

מא

כ"ק הרבי זצ"ל אמר לגיסו הרה"ח ר' משה הארינשטיין ז"ל שהי' כהן ואמר לו בענין היהי רצון שאומרים בחודש ניסן בשעת אמירת הנשיא השייך לזה היום שגם כהנים ולוים צריכים לומר זה משום שזה שייך לציבור. (מובא בהיום יום א' ניסן).

(3) ציבור

נד

אחד מהחסידים ביאר הפיסקא בהגדה של פסח והיו מספרים ביציאת מצרים כל אותו הלילה, שלכאורה הי' צריך שיהי' כתוב כל אותה הלילה (ולא אותו ל' זכר) ואמר שאצלם הי' לילה בבחי' משפיע לילה הוא ענין גלות ור' עקיבא ראה בהגלות המתיקות של גילוי המשיח, ^{ואמר על הרה"ח זצ"ל} דיא קשיא איז נ"ט עפ"י דקדוק ווייל לילה איז ל' זכר נאחר דער ביאור ענין אז אין דער מרירות פון גלות הערט מען דעם נועם פון גאולה איז אטיפער געשמאק. (משיחת חגה"פ תש"ג אות ל"ו ועי"ש בהערות כ"ק אדמו"ר שליט"א אומר שבשל"ה מקשה קושיא זו ועי"ש תירוצו) (ולכאורה הלא מפורש נא' ואכלו את הבשר בלילה הזה (שמות י"ב ח' ושם י"ב) ועברתי בארץ מצרים בלילה הזה וגו' וכן (שם מ"ב) ליל שמרים הוא וגו' הוא הלילה הזה וגו', הערת הכותב), ומביא זה כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ זצוקללה"ה בשם אדמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה.

עח

לפי הענין כמדומה שהי' זה בחוהמ"פ ה' תרס"ו ובשנה הנ"ל היו כל החורף בליובאוויטש האחים של כ"ק הרבי זצ"ל הבכור הרה"ק הרז"א זצ"ל והצעיר הרה"ק הרמ"מ זצ"ל (ואפשר שהי' זה בימים אחרונים דחגה"פ בשנה הנ"ל) ואמר כ"ק הרבי זצ"ל מא' עה"פ הנה ישכיל עבדי ירום ונשא וגבה מאד, ודיבר שמאד הוא אותיות אד"ם ר"ת אדם דוד משיח, והנה ישכיל עבדי ירום ונשא וכו' הוא

מדריגות שיעלה בעילוי עד שיבא למדרגת מאד שהוא ר"ת כנ"ל עד שיבוא למדריגת משיח.

הרז"א זצ"ל וגם הרמ"מ זצ"ל כמובן היו דרים אצל אמם הרבנית רבקה זצ"ל, המאמר הי' אז בביהכ"נ (שהיו קוראים דער קליינער זאל דער גרויסער זאל היו קוראים מה שהיו לומדים שם) והדרך של הרז"א זצ"ל הי' שכשהרבי זצ"ל הי' בא לומר המאמר אז הי' השמש מודיע לו והוא הי' נכנס ויושב בצד השני של ארה"ק. (היינו שהרבי זצ"ל הי' יושב אצל השולחן שהי' מוכן ואחוריו לכותל דרומי והרז"א זצ"ל הי' יושב בכותל מזרחי בצד השני של ארה"ק סמוך לצד צפון) ואח"כ אחר המא' כל הלילה הי' מטייל בחדרו ובבוקר אמר לאמו הרבנית זצ"ל ער איז געבוירען ארבי געוואקסען ארבי און איז ארבי, (בזה"ל שמעתי מהרה"ח ר' משולם ז"ל קוראטין מדיסנא שהי' מהחוזרים הראשונים ואח"כ הי' משגיח על לימוד החסידות בישיבת תו"ת).

עט

הב' התמים שמשון מילנער ז"ל מוויטעבסק, פעם אחר שהביאו מים שלנו בשביל אפיית המצה שמורה דערב חגה"פ שהי' גם כ"ק הרבי זצ"ל הולך בשביל הבאת והכנת מים הנ"ל וממילא מובן שהי' הולכים גם המשפיעים והמשגיחים של הישיבה וגם כל הבחורים, והי' המנהג שאחר הבאת המים הנ"ל הי' הולכים ריקוד גדול על החצר, מהחדר בו הי' יושב בתמידות הרבי זצ"ל היו יוצאים חלונות להחצר, וראה והביט הרבי זצ"ל מהחלון איך שהבחורים מרקדים והי' בין הבחורים המרקדים גם הב' שמשון ז"ל הנ"ל, ואמר הרבי זצ"ל איך האב געזעהען שמשון וויטעבסקער האט געטאנצט נאך דעם בריינגען מים שלנו און ביא עם האט מאיר געווען יחידה שבנפש. (כמובן אני לא שמעתי זה מפי קדשו של הרבי זצ"ל בעצמו אמנם כך אמרו כולם אח"כ בליובאוויטש. אמנם אני הכותב שמעתי מהב' התמים רפאל הכהן ז"ל מגערמאנאוויטש שהי' אז מהבחורים היותר מצוינים בכל הדברים ואח"כ הי' רב בכמה קהילות חשובות ולבסוף הוא נספה ע"י הנאצים

ימ"ש בעיר ריגא שהי' משמש שם בתור רב בא' מהבתי כנסיות, והמה הנאצים ימ"ש הדליקו את הביהכ"נ ונכנס הוא להציל את הס"ת והמה סגרו עליו את הדלת וגופו נשרף עם הגוילין ונשמתו עלתה למעלה עם האותיות הי"ד ושמעתי ממנו אבדל לחיים טובים וארוכים שנזדמן לו לרקד ג"כ אז והי' בקרוב אצל הב' שמשון ז"ל הנ"ל ונזדמן לו לראות אותו בפנים ואמר שכ"כ היו פניו זוהרים (געשיינט) עד שא"א הי' להסתכל בו זה שמעתי מהב' רפאל ז"ל הנ"ל בעצמו. הב' רפאל ז"ל הנ"ל הי' מצוין בנגלה ובדא"ח ונספה בימי עלומיו ע"י הנאצים ימ"ש בעיר ריגא כנ"ל ומי שיתבע עלבון הס"ת יתבע גם עלבונו.

פ

הב' התמים שמשון ז"ל חנ"ל נפטר בבחרותו והי' לערך בן כ"ב—כ"ג שנה (הוא נעשה חולה בהיותו בליובאוויטש והרופא המקומי נתן לו סמי מרפא ולא הועיל כלום ואמר לו שיותר טוב אם יסע לוויטעבסק מקום מגורת אבותיו ששם הלא ימצא רופאים מומחים גם שם לא מצאו תרופה למחלתו ואמרו שישע לריגא שם עשו לו ניתוח אבל ללא הועיל וכבר נגזרה גזירה וחזר לוויטעבסק ועוה"פ חזר לליובאוויטש והי' שם איזה זמן קצר ועוה"פ חזר לוויטעבסק ושם בבית אבותיו מסר את נשמתו יהי זכרונו ברוך, ושמעתי אומרים שכ' שהגיעה השמועה אצל הרבי זצ"ל אמר, אפנים אז מען דארף דארטען אויך האבען גוטא. (שמא הי' ענין של המלצה למעלה שזה הי' בקרוב להתחלת המלחמה הראשונה הערת הכותב).

קו

כ"ק הרבי זצ"ל לא הי' משתמש בצוקער בפסח (הפי' הוא אף שהי' מתוקן לשם פסח ובהכשר ממש לא הי' משתמש) וגיסו ר' משה הארינשטיין ז"ל (שאחותו של כ"ק הרבי זצ"ל מוסיא הי"ד היתה נשואה לו והוא הי' אח"כ מחותנו של כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ זצ"ל אינני יודע אם הוא ר' משה ז"ל הנ"ל ג"כ נספה ע"י הנאצים ימ"ש או שנפטר מקודם) והמה היו עשירים גדולים והיו דרים כמדומה בעיר זלאטאפאל הסמוכה לקיעוו והי' להם בית חרושת גדול של צוקער, גיסו של הרבי זצ"ל הנ"ל רצה ליהנות ורצה לזכות שהרבי זצ"ל, ישתמש בצוקער שלו בפסח, הוא לקח איזה חלק קטן מהבית חרושת באופן שבזה החלק יהי' כל מה שצריכים בשביל תיקון הצוקער וניקו והכשירו כל הכלים או שקנו ותיקנו חדשים באופן שלא הי' שום מקום לשום חשש ח"ו ואח"כ בירר איזה פועלים מיוחדים וגם הכין בשבילם בגדים מיוחדים שבבואם מביתם יחליפו בגדיהם והעמיד ע"ז שומר משגיח מיוחד, וכל החשש הי' שהיו אומרים שהפועלים מזדמן שמטבילים לחם חמץ בהיורה בעת הבישול (ולכאורה הוא דבר שא"א בבית חרושת גדול שאינם אוכלים הפועלים בהזדמנות כ"א יש ע"ז זמן וגם מקום מיוחד) והוא הזהיר ע"ז להפועלים וגם להשומר שלא יכנס שם שום חמץ ולא שום דבר שיש בו חשש חמץ, תיקנו כמה שתיקנו ואח"כ שלח לליובאוויטש שק צוקער, פתחו את השק קודם הפסח ולקחו משם כמה שהוא ונתנו בכלי והגישו להרבי זצ"ל בשביל להשתמש בו (לשתיית טייא או מה שהוא) ואז ברוסיא לא הי' משתמשים בשביל שתיית טייא כ"א בחתיכות צוקער, והרבי זצ"ל לקח חתיכה וכששברה (עפ"י רוב הי' מגישים כאחד עם הצוקער כלי כמין צבת קטנה מיוחדת בשביל לשבור את הצוקער) וכששברה מצא בה שעורה וכולם נתפעלו באיזה אופן הי' יכול להיות זה שהוא דבר שלא ראו בשום פעם אף בצוקער העשוי בלתי שמירה אבל כיון שמצאו הלא אין להכחיש, ואז ראו כולם שאין להתערב ולומר שום דבר בעניני זהירות וכו' של הרבי זצ"ל. שמעתי מהרה"ח ר' נחמן הכהן מאריאשין ז"ל שהי' קוראים אותו ר' נחמן דער משרת שהי' מכניס את האורחים על יחידות, וגם הוא בשעת הסיפור הוסיף לומר השמע זה מי מימיו שיזדמן לו דבר כזה.

קז

בערב חגה"פ (אינני זוכר באיזה שנה) משנת רס"ו ואילך שהיו כל תלמידי הישיבה אף הקטנים אוכלים כאחד בזאל הגדול, בכלל הי' מוטל על הבחורים בעצמם לסדר את כל הענינים והי' בערב חגה"פ איזה ב' או ג' שעות קודם מנחה נזכרו שאינם יודעים אם הרבנית רבקה זצ"ל הכינה חרוסת גם בשביל בחורי הישיבה כי היא היתה מתקנת חרוסת לא רק בשביל החצר (כי בהחצר לא הי' עושים שום סדר כ"א אצלה וגם הרבי זצ"ל הי' בא אצלה) כ"א עפ"י רוב גם בע"ב העיר היו באים אצלה ליקח חרוסת ולומר לה גוט יו"ט ולברך אותה שתזכה לשנה הבאה וגם לקבל ממנה ברכה כנהוג, אבל בשביל הישיבה אף שחרוסת די כמה שהוא מ"מ בשביל שני מאות קערות הי' צריכים להכין מקודם, ונכנסו לשאול ממנה הרה"ג ר' אברהם אלי' ז"ל פלאטקין ויבדל לחיים טובים וארוכים אני הכותב השורות האלו אם יש לה חרוסת גם בשביל הישיבה או שצריכים לתקן בפ"ע, ואמרה שלא חשבה ע"ז ובמילא לא יספיק אבל גם כעת יכולים להכין ואמרה שתפוחים ישנם בבית והוציאה מעות מכיסה כמה שהי' צריך ואמרה לילך אצל ברוך שלום וליקח אגוזים (שם הי' חנווני אחד שמו הי' ר' ברוך שלום שלמד בהישיבה ואח"כ התיישב בליובאוויטש והי' מתנהג יכולים לומר בחסידות) ואמרה להמשרתת שתתן לנו מדוכה ואיזה ב' קערות וסכינים וגם הראתה לנו מקום ואמרה שנוכל לתקן בביתה, והוסיפה לומר אין אנחנו מניחים בהחרוסת רק תפוחים ואגוזים, וצימרניג וכו' אין אנחנו מניחים ואמרה ויילע מיין זון ניצט ניט קיין זאך, תיקננו החרוסת קבלנו ממנה ברכה וגם ברכנו אותה ומאז ידענו שלא להניח בחרוסת שום דבר חוץ מתפוחים ואגוזים כנ"ל.

קח

נזדמן עוה"פ אינני זוכר באיזה אופן נזדמן זה שעשו קידוש בביתה כמדומה שהי' זה באחרון דחגה"פ, הי' מניין ויותר רק מבחורי הישיבה ואמרה להגיש יין ומיני מזונות, ואמרה שהמזונות הוא בלתי צוקער ואמרה ג"כ כנ"ל ויילע מיין זון ניצט ניט.

1469 מלך הרב
1470 מלך הרב

פעם אמר לבחור א' מבחורי הישיבה מהמקורבים שיעשה טיִיא
 בערב חגה"פ בהשכמה לערך בשעה שלישית (ואז הי' זה מלאכה שהי'
 צריך להעמיד מיחם וכו') והזהיר אותו ששום איש לא ידע מזה, זה
 הב' עשה הכל כמצווה עליו והגיש לו (זכוכית) טיִיא (אגלאז טיִיא)
 וחשב שמסתמא הוא גם יאכל לכהפ"ח מיני מזונות וגם רצה להגיש לו
 עוד טיִיא, ואמר לו לא. א"צ אינני שותה יותר וכמו שביקש ממנו
 מחילה שהטריח אותו כ"כ לקום בהשכמה ולהעמיד מיחם ולבסוף
 הוא אינו שותה כ"א זכוכית אחת, הוא הי' מתענה בערב חגה"פ
 וגם הי' עושה סיום מסכת או היו קוראים מי מהבחורים שיעשה סיום
 מסכת בחדרו וזה כולם היו רואים שהוא בשעת מעשה אינו טועם כלום
 וזה כולו הי' הכנה שמא לא יוכל להתענות אבל לבסוף הי' מתענה,
 לפעם נזדמן שהוא נתעלף בשעת הסדר שאכל המרור כמעט אליבא
 ריקנא, (שמעתי מהב' הנ"ל בעצמו לאחר איזה שנים שבשעת מעשה
 שמר האזהרה ולא גילה לשום איש).

ר' הלל מפאריטש

הרה"ק הנ"ל זצ"ל הי' אומר באחרון דחגה"פ י"ט מאמרי דא"ח
שנים עשר כנגד י"ב גזרים שנבקע הים ועוד ז' כנגד השבעה דלעתיד
לבוא וכמ"ש והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים,
וגם הי' מאריך בתפלה מאד בזה היום הנ"ל.

תמונות מהתוועדות י"ט כסלו תש"כ, מעלבארן

ראה לעיל במכ' כ"ט כסלו תשי"ט

הרב מרדכי הכהן פערלאוו נואם בפני הקהל

בהתמונה רואים כמה מאנ"ש (ומהם) משמאל: ר' חיים סערעבריאנסקי, ר' שלום גוטניק, רשב"ץ אלטהויז (עם הסיגרי), ר' דוד פייגלין, ר' יצחק דוד גראנער, ר' מרדכי פערלאוו, ר' נחום למן גורעוויטש (ליד הילד שד"ב גראנער) ועוד

בנוסף על הנ"ל: ר' אבא פליסקין, ר' אהרן סערעבריאנסקי, ר' איסר קליובגאנט

הרב יצחק דוד גראנער נואם

לזכות

החתן הרה"ת דוד הכהן

והכלה פיגא

שיחיו פערלאוו

♦

יה"ר שיבנו בית בישראל

בנין עדי עד על יסודי התורה והמצוה

כפי שהם מוארים במאור שבתורה

זוהי תורת החסידות

לנחת רוח כ"ק אדמו"ר שליט"א

ויזכו לנסוע בשליחותו הק'